

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО. ПОРІВНЯЛЬНЕ ПРАВОНАВСТВО

УДК 341.43:314.74

DOI <https://doi.org/10.32782/TNU-2707-0581/2026.3/41>**Бучинська А. Й.**<https://orcid.org/0000-0001-6348-299X>

Поліський національний університет

МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА В УСТАНОВЧИХ ДОГОВОРАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Стаття присвячена комплексному дослідженню правової природи та етапів становлення міграційної політики в установчих договорах Європейського Союзу. У роботі проаналізовано динамічну трансформацію міграційних норм: від суто економічного інструменту забезпечення вільного руху робочої сили в межах Європейських Співтовариств до сучасної наднаціональної, жорстко регламентованої системи адміністративного управління.

Автор детально розглядає генезис міграційного регулювання, починаючи з Паризького (1951 р.) та Римських договорів (1957 р.), де переміщення осіб обмежувалося в межах внутрішнього ринку. Доведено, що первинний етап інтеграції не передбачав спільної міграційної стратегії, залишаючи питання імміграції з третіх країн у сфері виключного національного суверенітету держав-членів Співтовариств. Особливу увагу приділено періоду «комунітаризації» міграційного права, ініційованому Шенгенською угодою та Єдиним європейським актом, що вперше пов'язали вільний рух осіб із необхідністю спільного контролю зовнішніх кордонів.

У статті ґрунтовно досліджено інституційні зміни, запроваджені Маастрихтським та Амстердамським договорами, які перевели міграційні питання з площини добровільної міжурядової співпраці до правового поля ЄС. Визначено, що Лісабонський договір (2007 р.) став завершальним етапом формування міграційного права як автономної галузі, закріпивши принцип солідарності та справедливого розподілу відповідальності між державами-членами.

Окремий акцент зроблено на аналізі сучасних викликів міграційної кризи, яка є наслідком масових протестів, революційних виступів в країнах Близького Сходу та Північної Африки, гібридних загроз на кордонах Європейського Союзу та впливу повномасштабної агресії РФ проти України. Автор резюмує, що прийняття Пакту про надання притулку та міграцію (2024 р.) знаменує остаточний перехід до системи колективної відповідальності та уніфікації адміністративних процедур у сфері міграції.

Висновок статті наголошує, що еволюція установчих договорів призвела до створення жорсткого правового механізму, який вимагає від держав-членів повної інтеграції національних систем у наднаціональну інфраструктуру ЄС до 2026 року.

Ключові слова: міграційна політика, вільне пересування працівників, Європейське співтовариство, Європейський Союз, установчі договори.

Постановка проблеми. Динаміка розвитку європейської інтеграції свідчить про те, що міграційна політика пройшла складний шлях трансформації: від суто економічного інструменту забезпечення вільного руху робочої сили в межах Європейських Співтовариств до однієї з найбільш дискусійних та стратегічно важливих сфер, а саме наднаціонального регулювання даної сфери Євро-

пейським Союзом. На початкових етапах функціонування Співтовариств питання переміщення осіб розглядалися виключно крізь призму формування спільного ринку, що залишало широке коло питань імміграції з третіх країн у межах виключного національного суверенітету держав-членів. Проте, в міру поглиблення інтеграційних процесів, скасування внутрішнього прикордон-

ного контролю (Шенгенська угода) та виникнення глобальних викликів, таких як міграційна криза 2015 року та наслідки геополітичних потрясінь останнього десятиліття, стало очевидним, що фрагментарне національне регулювання не здатне забезпечити стабільність «простору свободи, безпеки та правосуддя».

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання правового регулювання міграційних процесів у Європейському Союзі перебуває у центрі уваги як українських: В. Муравйова, З. Макаруха, Н. Мушак, О. Поліванова так і зарубіжних: Є. Цісовска-Сакрайда, А. Стромска, М. Боніковска, Є. Квасьневіські правознавців. В сучасних юридичних публікаціях здійснюється аналіз свободи пересування працівників в межах Європейських Співтовариств, становлення і розвиток міграційної політики від міжурядової співпраці до спільної політики.

Постановка завдання. Метою статті є комплексний аналіз генезису та еволюції правового регулювання міграційної політики в установчих договорах Європейського Союзу, а також дослідження процесу її трансформації від суто економічного механізму забезпечення внутрішнього ринку робочою силою до наднаціональної, жорстко регламентованої адміністративної процедури.

Виклад основного матеріалу дослідження. Досліджуючи питання регулювання міграційної політики в установчих договорах Європейського Союзу, необхідно зазначити, що із появою Європейських Співтовариств, спочатку Європейського співтовариства вугілля та сталі (Паризький договір, 1951 р.), а потім Європейського економічного співтовариства та Європейського співтовариства з атомної енергії (Римські договори, 1957 р.), мова йшла, радше, не про міграційну політику, а про рух працівників у межах Співтовариств. Так, відповідно до ч. 1 ст. 69 Договору про створення Європейського співтовариства вугілля та сталі «Держави-члени зобов'язуються відмовитися від будь-яких обмежень, заснованих на громадянстві, щодо працевлаштування у вугільній та сталеливарній промисловості працівників, які мають підтверджену кваліфікацію для таких галузей та мають громадянство однієї з держав-членів...» [1] та ст. 48 Договору про створення Європейського економічного співтовариства «Вільне пересування працівників має бути забезпечене в межах Співтовариства...» [2]. Таким чином, установчими договорами Європейських співтовариств була гарантована свобода пересування працівників між країнами-членами. Втілення цього права

в життя стало можливим завдяки низці документів співтовариства, серед яких одним із найважливіших був Регламент Ради (ЄЕС) № 1612/68 від 15 жовтня 1968 р. щодо вільного пересування працівників у межах Співтовариства. Завдяки цій гарантії став можливим вільний рух працівників – як фахівців, так і некваліфікованих робітників. Такий обмін сприяв економічному зростанню держав та поступовому покращенню стандарту життя в країнах Західної Європи [3, с. 153–154]. Отже, на початку функціонування Європейських Співтовариств, міграційна політика зводилась фактично до питання свободи пересування працівників, що по суті, можна вважати економічною міграцією.

Безпосередньо сама міграційна політика взагалі не була об'єктом зацікавленості основоположників цих Співтовариств та їх держав-членів, хоча деякі – з огляду на зв'язок між сучасною концепцією європейської інтеграції та свободою пересування, з метою створення внутрішнього ринку – вбачають, що це «почалося» зі створенням першого з цих Співтовариств [4, с. 333], однак її генезис досліджується у зв'язку з рухом працівників у межах Співтовариства. Міграційна політика в Європейському Союзі є питанням, яке масштабувалось в міру поглиблення інтеграційних процесів. Цієї тематики не торкалися установчі договори Європейських Співтовариств, оскільки спочатку вона належала до компетенції суверенних держав і повністю ґрунтувалася на міжурядовій співпраці.

Вже у 60-х роках ХХ ст. такі країни, як Німеччина, Франція та Нідерланди, починають відчувати потребу в робочій силі, а саме в іноземцях з-поза Європи, які мали заповнити кадрові прогалини серед фізичних працівників. Спроби створення «Європи для громадян» та паспортного союзу, в межах якого планувалося скасувати контроль на внутрішніх кордонах, були здійснені вже на саміті ЄЕС у Парижі в 1974 р. Втім, відсутність політичної готовності до прийняття таких далекосяжних кроків призвела до припинення подальших робіт [5, с. 261].

Важливою подією в політиці вільного пересування осіб стала Шенгенська угода – договір «Про скасування паспортного митного контролю між країнами Європейського Союзу» (підписана 1985 р., набула чинності 1995 р.), яка і донині є основою для всіх дій держав-підписантів цієї домовленості [3, с. 155]. Угода пропонувала поступове скасування прикордонного контролю на внутрішніх кордонах між державами-підпи-

сантами Угоди (Бельгія, Нідерланди, Люксембург, Німеччина та Франція) через п'ять років, одночасно посилюючи захист зовнішніх кордонів. Також було домовлено про подальшу співпрацю з метою уніфікації міграційної та візової політики. Для зміцнення внутрішньої безпеки країн Шенгенської зони було створено Шенгенську інформаційну систему (ШІС) – бази даних, що дозволяє ідентифікувати осіб та об'єкти під час прикордонних перевірок при перетині зовнішнього кордону, а також під час поліцейських перевірок, що проводяться в межах Шенгенської зони. У контексті формування міграційної політики також варто згадати Дублінську конвенцію, прийняту 15 червня 1990 року, яка визначила відповідальною за розгляд заяви про надання притулку, державу до якої була подана заява [6].

Прийняття Єдиного європейського акту (1987 р.), що переглядав Договори про створення Європейських Співтовариств, було важливим кроком до комунітаризації міграційної політики. Цей акт заклав основи для створення внутрішнього ринку як «простору без внутрішніх кордонів, в якому забезпечується вільний рух товарів, осіб, послуг та капіталу» [7, ст. 13]. Водночас це був перший документ Співтовариства, який на договірному рівні пов'язав вільний рух осіб у межах Європейських Співтовариств зі співпрацею з питань міграції з третіми країнами. Крім того, він передбачав, що жодне з його положень не повинно завдавати шкоди праву держав-членів Співтовариств вживати заходів, які вони вважають доцільними для контролю над міграцією з третіх країн. Цей акт проклав шлях для поглиблення співпраці у сфері контрольованої міграції та забезпечив основу для визначення пізніших нових рамок інтеграції, вже в рамках Європейського Союзу [4, с. 335].

Новий етап інституціоналізації міграційної політики розпочався із підписанням Маастрихтського договору (1992 р.). Цим Договором, питання міграції було віднесено до «третього стовпа» (Співпраця у сферах юстиції та внутрішніх справ), тобто міграційна політика, ще не стала частиною спільної європейської політики, а рішення з цих питань все ще приймалися в рамках міжурядових домовленостей. Політика спільноти цього стовпа включала: політику надання притулку та віз, вільне пересування осіб, регулювання перетину зовнішніх кордонів ЄС, імміграційну політику та права громадян третіх країн у межах Співтовариства. Договір про заснування Європейського Союзу запровадив концепцію

європейського громадянства (ст. 8) та гарантував кожному громадянину держави-члена право на вільне пересування та проживання в межах ЄС. З підписанням Договору про Європейський Союз держави-члени зобов'язалися співпрацювати у сфері юстиції та внутрішніх справ, тоді як раніше ця співпраця базувалася на добровільній основі міжурядових органів (таких як Шенгенська співпраця) [3, с. 159]. Це означало, що міграція нарешті отримала офіційне договірне підґрунтя, хоча й залишалася у сфері міжурядової співпраці (де держави мали право вето), а не під повним контролем наднаціональних інституцій ЄС. Запровадивши концепцію «громадянства Союзу», договір остаточно відокремив право на свободу пересування від суто економічного статусу особи до політичного права кожного громадянина будь-якої країни ЄС. Крім того, включення питань імміграції та надання притулку до так званого «третього стовпа» створило правові основи для спільної протидії нелегальній міграції.

Варто зазначити, що хоча Маастрихт і зробив міграцію «спільною справою», він залишив її на міжурядовому рівні. Справжня «комунітаризація» (перехід під управління Брюсселя) відбулася лише згодом, із Амстердамським договором (1997 р.), який переніс питання віз та імміграції до «першого стовпа» (на наднаціональний рівень), що дозволило інституціям ЄС (Єврокомісії, Європарламенту та Суду ЄС) брати безпосередню участь у формуванні міграційної політики. До цього держави-члени мали повне право вето і майже повний суверенітет у цих питаннях.

Щодо віз, імміграції та притулку, Амстердамський договір встановлював, що держави-члени зберігають компетенцію підтримувати правопорядок та забезпечувати внутрішню безпеку. Цей Договір також дозволяв державам-членам реагувати на раптовий приплив осіб з третіх країн. Держави-члени зберігали високий ступінь автономії у сфері юстиції та внутрішніх справ. Європейська Рада мала ініціювати спільні дії лише тоді, коли індивідуальні дії окремих держав-членів виявилися недостатніми або неефективними у справі міграції. У таких ситуаціях Рада могла займати спільні позиції та сприяти співпраці, вживати спільних заходів та надавати державам-членам рекомендації чи висновки. Однак держави-члени зобов'язані були консультиватися одна з одною щодо дій, які вони вживають щодо міграції. Амстердамський договір передбачав п'ятирічний період для розробки спільних процедур, які зрештою мали призвести до створення «зони сво-

боди, безпеки та правосуддя» в рамках Європейського Союзу, де не було б жодного внутрішнього прикордонного контролю для осіб, незалежно від їхнього громадянства [3, с. 160–161].

Таким чином, Амстердамський договір перетворив міграційну політику з об'єкта дипломатичних переговорів на об'єкт правового регулювання. Важливе значення цього Договору вбачається у вилученні питань візового регулювання, імміграції та притулку з площини міжурядової взаємодії («третього стовпа») та їх перенесення на наднаціональний рівень («першого стовпа»). Це забезпечило залучення інституційного трикутника ЄС – Комісії, Парламенту та Суду справедливості – до процесу нормотворення та контролю.

Аналізуючи еволюцію установчих договорів ЄС у контексті міграційного регулювання, слід підкреслити, що Ніццький договір (2001 р.) мав скоріше прагматичний, ніж реформаторський характер. Він не став інструментом масштабної комунітаризації міграційної політики, оскільки його ключовим завданням була інституційна підготовка Союзу до найбільшого в історії розширення. Реформи, закріплені договором, мали на меті адаптацію чинних положень до умов функціонування у складі подвоєної кількості держав-членів, що вимагало усунення процедурних суперечностей, які були «заморожені» ще з часів Амстердамського договору. Таким чином, документ зосередився на внутрішній структурі та оптимізації процесів прийняття рішень, а не на розширенні змістовних компетенцій ЄС у сфері міграції [4, с. 344].

Таким чином, значення Ніццького договору для міграційної політики полягає не у створенні нових правових інститутів, а у забезпеченні інституційної стійкості європейської системи, шляхом закріплення технічної можливості прийняття рішень кваліфікованою більшістю голосів. Без цього подальша розробка єдиних регламентів щодо міграції була б паралізована правом вето окремих держав. Запровадження більш гнучких процедур голосування та модифікація складу органів ЄС, дозволили зберегти керованість міграційними процесами в умовах територіального розширення ЄС, створивши необхідне підґрунтя для подальшої уніфікації міграційної політики, яка була остаточно закріплена Лісабонським договором.

Прийняття Лісабонського договору (2007 р.) стало визначальним етапом у розвитку міграційного права Європейського Союзу, фактично завершився процес формування ЄС як єдиної організації, що об'єднує Європу. Реформа призвела до

суттєвого перегляду Договору про ЄС та перетворення Договору про заснування Європейського Співтовариства на Договір про функціонування ЄС (ДФЄС). На зміну фрагментарним нормам приймається окремий Розділ V «Простір свободи, безпеки та правосуддя» [4, с. 345]. Відповідно до ст. 67 ДФЄС «Союз забезпечує відсутність контролю осіб на внутрішніх кордонах та формує спільну політику притулку, імміграції та контролю на зовнішніх кордонах на основі солідарності держав-членів та справедливого ставлення до громадян третіх країн» [8].

Мета спільної міграційної політики закріплена у статті 79(1) ДФЄС. Згідно якої, «Союз розвиває спільну імміграційну політику, спрямовану на те, щоб на всіх етапах забезпечити ефективне регулювання міграційних потоків, справедливе поводження з громадянами третіх країн, які на законних підставах перебувають на території держав-членів, запобігати та вживати посилені заходи з боротьби проти нелегальної імміграції й торгівлі людьми». Вищезазначені цілі досягаються шляхом прийняття актів Європейським Парламентом разом із Радою, діючи відповідно до звичайної законодавчої процедури, вживаючи заходів у таких сферах: (а) умови в'їзду та проживання, а також стандарти, за якими держави-члени надають довгострокові візи та дозволи на проживання, включаючи такі, що мають на меті об'єднання сімей; (б) визначення прав громадян третіх країн, що на законних підставах проживають на території держави-члена, включаючи умови, що регулюють свободу руху й проживання в інших державах-членах; (с) нелегальна імміграція та недозволене проживання, зокрема висилання й репатріація осіб, які проживають на території держави-члена без дозволу; (д) боротьба проти торгівлі людьми, зокрема жінками та дітьми [8].

А отже, Лісабонський договір остаточно перевів міграційну політику з площини міжурядової співпраці у статус повноцінної спільної наднаціональної політики Європейського Союзу.

Після 2011 року, настає період міграційної кризи, яка була зумовлена соціально-політичними трансформаціями, що відбувалися в Північній Африці, які переросли в так звану Арабську весну. Внаслідок цих процесів відбулось зростання нелегальної міграції, що в свою чергу також вплинуло на безпеку ЄС і безсумнівно, стало випробуванням для міграційної політики, сформульованої в Лісабонському договорі [5, с. 270]. Спочатку велика кількість мігрантів була проблемою пере-

важно для країн Середземномор'я (таких як Італія, Греція та Іспанія), але після того, як Білорусь використала «міграційну зброю» для тиску на Європейський Союз та вторгнення Росії в Україну, проблема міграції стала більш очевидною та почала впливати також на країни Центральної та Східної Європи (такі як Польща, країни Балтії, Чехія та Румунія) [9, с. 15]. Саме, така кризова ситуація, спонукала ЄС посилювати потребу в механізмах координації та солідарності ЄС та держав-членів у сфері міграційної політики. Тому, сучасна концепція реформування міграційного права ЄС має ґрунтуватись на принципі справедливого розподілу тягаря та недопустимості покладання надмірного адміністративного навантаження на окремі держави. Новий підхід передбачає перехід до системи колективної відповідальності, де кожна держава-член ЄС зобов'язана робити солідарний внесок у стабілізацію міграційних процесів відповідно до своїх спроможностей [10].

Для врегулювання спільної міграційної політики, Європейський Союз у 2020 році починає розробляти стратегію трансформації міграційного права, в результаті чого приймається Пакт про надання притулку та міграцію, що складається з десяти регуляторних актів. Міграційний пакт був остаточно ухвалений навесні 2024 року, а більшість його норм набувають чинності з червня

2026 року. В 2025–2026 роках держави-члени мали представити свої Національні плани імплементації даного Пакту. Цей процес вимагає від національних урядів не лише гармонізації законодавства, а й створення розгалуженої інфраструктури для проведення обов'язкового скринінгу, розширення потужностей баз даних біометричної ідентифікації та впровадження прискорених судових процедур оскарження рішень на кордоні. На практиці це означає перехід до єдиних стандартів ідентифікації осіб, прискорення процедур розгляду заявок на притулок безпосередньо на кордоні та цифровізацію міграційного контролю через оновлену систему Eurodac [11]. Таким чином, Пакт перетворює міграційну політику з декларативної співпраці на жорстко регламентовану адміністративну процедуру, обов'язкову для всіх суб'єктів Європейського Союзу.

Висновки. Сучасна міграційна політика ЄС остаточно відійшла від концепції вільного вибору держав-членів на користь системи колективної відповідальності. Подальший розвиток галузі залежатиме від успішності реалізації національних планів імплементації Пакту 2024 року, що вимагає від держав-членів (зокрема країн Центральної та Східної Європи) не лише політичної волі, а й розбудови масштабної адміністративно-цифрової інфраструктури.

Список літератури:

1. Договір про створення Європейського об'єднання вугілля та сталі (Париж, 18 квітня 1951 р.). URL: https://www.cvce.eu/obj/treaty_establishing_the_european_coal_and_steel_community_paris_18_april_1951-en-11a21305-941e-49d7-a171-ed5be548cd58.html
2. Договір про створення Європейського економічного співтовариства (Рим, 25 березня 1957 р.). URL: https://www.cvce.eu/obj/treaty_establishing_the_european_economic_community_rome_25_march_1957-en-cca6ba28-0bf3-4ce6-8a76-6b0b3252696e.html
3. Aleksandra Sabik. Polityka imigracyjna i azylowa unii europejskiej- zarys historyczny i prognozy rozwoju na początku xxi wieku. *Krakowskie Studia Międzynarodowe*. 2006, nr 2. S. 153-171.
4. Ewa Cisowska-Sakrajda. Podstawy traktatowe polityki imigracyjnej Unii Europejskiej. *Law Education Security, Special Issue*. 1/2023. Warszawa 2023. S. 329-351
5. Marek Podraza. Traktat z Lizbony a polityka migracyjna Unii Europejskiej. *Studia prawnicze KUL*. 3 (87) 2021. S. 259-275.
6. Конвенція № 994_310 від 15.06.1990 Конвенція, що визначає державу, яка відповідає за розгляд заяв про надання притулку, що подані в одній із держав-членів Європейських Співтовариств (Дублінська конвенція). URL: https://zakononline.ua/documents/show/156641__156641
7. Єдиний європейський акт. Угода від 17.02.1986. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_028/conv#o124
8. Консолідовані версії Договору про Європейський Союз та Договору про функціонування Європейського Союзу (2010/с 83/01). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b06#Text (дата звернення 02.05.2023 р.).
9. Jerzy Kwaśniewski. Pakt migracyjny oraz ochrona polskiej granicy w pytaniach i odpowiedziach. Wydawnictwo Naukowe Instytutu na rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris. Warszawa, 2024. URL: [Pakt_Migracyjny_05112024_final_0](https://www.ordo-iuris.org/pl/pakt-migracyjny_05112024_final_0) (дата звернення: 19.04.2026 р.).

10. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów dotyczący nowego paktu o migracji i azylu COM/2020/609 final. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:52020DC0609> (дата звернення 20.04.2026 р.).

11. Pakt migracyjny UE: nowe przepisy od 2026 roku. Na czym polega obowiązkowy mechanizm solidarności? URL: <https://www.infor.pl/prawo/konstytucja/zagraniczne-akty-prawne/6844757,pakt-migracyjny-ue-nowe-przepisy-od-2026-roku-na-czym-polega-obowiazkowy-mechanizm-solidarnosci.html>

Buchynska A. Y. MIGRATION POLICY IN THE FOUNDING TREATIES OF THE EUROPEAN UNION

The article is devoted to a comprehensive study of the legal nature and stages of the formation of migration policy in the founding treaties of the European Union. The paper analyzes the dynamic transformation of migration norms: from a purely economic instrument for ensuring the free movement of labor within the European Communities to a modern supranational, strictly regulated system of administrative management.

The author examines in detail the genesis of migration regulation, starting with the Treaty of Paris (1951) and the Treaties of Rome (1957), where the movement of persons was limited to the scope of the internal market. It is proven that the initial stage of integration did not provide for a common migration strategy, leaving the issues of immigration from third countries within the exclusive national sovereignty of the Member States of the Communities. Particular attention is paid to the period of “communitization” of migration law, initiated by the Schengen Agreement and the Single European Act, which for the first time linked the free movement of persons with the need for common control of external borders.

The article thoroughly examines the institutional changes introduced by the Maastricht and Amsterdam Treaties, which shifted migration issues from the level of voluntary intergovernmental cooperation to the legal field of the EU. It is determined that the Treaty of Lisbon (2007) became the final stage in the formation of migration law as an autonomous branch, consolidating the principle of solidarity and fair sharing of responsibility between Member States.

A special emphasis is placed on the analysis of modern challenges of the migration crisis resulting from mass protests and revolutionary movements in the Middle East and North Africa, hybrid threats at the borders of the European Union, and the impact of the full-scale aggression of the Russian Federation against Ukraine. The author concludes that the adoption of the Pact on Asylum and Migration (2024) marks the final transition to a system of collective responsibility and the unification of administrative procedures in the field of migration.

The conclusion of the article emphasizes that the evolution of the founding treaties has led to the creation of a rigid legal mechanism that requires Member States to fully integrate their national systems into the EU’s supranational infrastructure by 2026.

Keywords: migration policy, free movement of workers, European Community, European Union, founding treaties.

Дата першого надходження статті до видання: 24.04.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 11.05.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 30.05.2026